

نگاه بین‌المللی ایران در سال آتی

۱۷ سال تعامل

مصاحبه اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران» با آقای گریگور آراکلیان، وزیر مختار ارمنستان

آقای آراکلیان! لطفاً شمه‌ای از روابط ایران و ارمنستان را از جنبه‌های اقتصادی و سیاسی و روابط دو جانبه حاکم بر فضای دوستی دو کشور بیان بفرمایید؟

پیش از پاسخ به این سؤال، لازم است فرا رسیدن سال نوی شمسی را به همه مردم ایران تبریک بگویم. ارمنستان با داشتن ۴۵ کیلومتر مرز مشترک با ایران، دارای روابط خاصی با ایران است، چراکه به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی و منحصر به فرد ارمنستان، همسایگی با ایران برای این کشور از اهمیت بالایی برخوردار است. به علاوه به دلیل مناقشه قره‌باغ، کشور ما با آذربایجان رابطه‌ای ندارد و مرز مشترک ما با این کشور مسدود می‌باشد. همچنین به دلیل مسایل تاریخی، مرز ارمنستان و ترکیه نیز مسدود است. به همین دلیل، همسایگی و دوستی با ایران برای ارمنستان بسیار پُر اهمیت است. این زمینه بسیار خوبی است که پس از گذشت ۱۷ سال از زمان استقلال ارمنستان، بین دو کشور - چه در زمینه مسایل اقتصادی و چه سیاسی - روابط مناسبی برقرار شده است. در این مدت، هیأت‌های زیادی بین دو کشور در رفت و آمد بوده‌اند و روابط گسترده‌ای در سطوح بالای سیاسی دو کشور ایجاد شده است. در این مدت، توافقنامه‌های زیادی نیز در زمینه تعاملات اقتصادی و دیپلماتیک بین دو کشور به امضا رسیده و به اجرا درآمده است. همچنین پیش‌بینی می‌شود در آینده‌ای نزدیک، بنا به دعوت آقای احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور محترم ایران، رئیس‌جمهور ارمنستان به ایران سفر نماید که امیدواریم در این سفر نیز به توافق‌های بسیار مهمی دست یابیم. در زمینه تعاملات دو کشور می‌توان به احداث پل رودخانه ارس و خط لوله گاز ایران به ارمنستان اشاره کرد. البته در آینده، پروژه‌های دیگری هم در زمینه تعامل میان دو کشور صورت خواهد پذیرفت که پروژه خط لوله نفت از آن جمله است. هم‌زمان با احداث خط لوله مذکور، ایجاد پایانه (ترمینال) نفت و همچنین احداث خط آهن ایران - ارمنستان که در آینده‌ای نزدیک به مرحله اجرا در خواهد آمد، از دیگر توافقات صورت گرفته بین دو کشور است.

در بعد سرمایه‌گذاری‌های خارجی متقابل دو کشور توضیحاتی بفرمایید؟

قرارداد بسیار مهمی که برای امنیت سرمایه‌گذاری در کشور به امضا رسیده، قرارداد حمایت از سرمایه‌گذاری در دو کشور بوده است که تاکنون پیامدهای مثبت آن را شاهد بوده‌ایم. ارمنستان به لحاظ اقتصادی، رشد قابل توجهی را در سال‌های اخیر داشته و این رشد اقتصادی، به دلیل فراهم کردن شرایط لیبرال و آزاد برای سرمایه‌گذاران بوده است. امیدواریم همان‌طور که سرمایه‌گذاران ایرانی

می‌توانند در ارمنستان سرمایه‌گذاری نمایند، سرمایه‌گذاران ارمنستانی نیز بتوانند در ایران به سرمایه‌گذاری مبادرت کنند. البته سعی کرده‌ایم با امضای تفاهم‌نامه‌هایی که بین دو کشور صورت می‌پذیرد، مشکلات و قوانین دست و پاگیری را که در مسیر ورود سرمایه‌گذار به ایران وجود داشته رفع کنیم. شما اطلاع دارید که ارمنستان عضو WTO می‌باشد و در حال حاضر، ایران نیز در این مسیر گام بر می‌دارد. امیدواریم با ورود ایران به WTO دو کشور در یک پهنای

مساوی و برابر، با هم در تعامل باشند. در این راستا، کشور ایران باید مسایلی را از جمله حذف یارانه‌ها و فراهم آوردن شرایط مساوی و برابر برای همه افراد جامعه مورد توجه قرار دهد. همچنین از میان برداشتن تعرفه‌ها که از مهمترین مسایل مقدماتی ورود به سازمان WTO می‌باشد، باید اقدام ثانویه ایران جهت دستیابی به این مهم باشد. اما قطعاً می‌توان گفت ایران با رفع موانع اقتصادی به طور حتم مشکلی برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی نخواهد داشت.

نقش ارمنستان را در تحقق اهداف اقتصادی و چشم‌اندازهای آتی آن چگونه می‌دانید؟

ایران با در اختیار داشتن یک میلیون و ۶۴۸ هزار کیلومتر مربع مساحت و همچنین نیروی کار جوان و امکانات عدیده اقتصادی، طبیعتاً قادر خواهد بود تا اهداف اقتصادی خود را در زمان مورد نظر به مقصود برساند و آن را اجرایی نماید. اگرچه ارمنستان کشور کوچکی است و تنها دارای ۳ میلیون نفر جمعیت است و قادر نخواهد بود در امر نایل شدن ایران به چنین هدف بزرگی، کمک شایانی به ایران کند، اما از لحاظ سیاسی و حمایتی‌های دیپلماتیک می‌تواند در کنار ایران باشد،

چراکه بازار ۷۰ میلیونی ایران برای ارمنستان بسیار قابل توجه است. البته این مسأله در مورد ایران نیز صادق است. ارمنستان می‌تواند دروازه مطمئنی برای ورود ایران به بازار اروپا باشد، چراکه سیاست حاکم بر کشور ما سیاست تکمیل متقابل با کشورهای جهان است، لذا با تمام کشورهای اعم از شرقی و غربی، روابط مناسبی داریم.

چه چشم‌اندازی را برای پرونده هسته‌ای ایران می‌بینید؟

همان‌طور که می‌دانید کشور ارمنستان نیز دارای انرژی اتمی است و این کشور قبل از استقلال نیز دارای نیروگاه اتمی بود. این نیروگاه‌ها، نه تنها برق ارمنستان، بلکه برق برخی کشورهای همسایه را نیز تأمین می‌نمایند. کشور ما بارها در سطوح مختلف، مواضع خود را درباره پرونده هسته‌ای ایران اعلام کرده است. چراکه ارمنستان، حق استفاده ایران را از انرژی اتمی - البته با نیت و مقاصد صلح‌آمیز و همکاری با آژانس - به رسمیت می‌شناسد. ما امیدواریم ایران مشکلات خود را از طریق مذاکره حل نماید. از آن جمله، مشکلات موجود با کشور آمریکا می‌باشد. به طور طبیعی، ارمنستان نیز به دلیل همسایگی با ایران از تحریم‌هایی که ایران با آن مواجه است، تأثیر خواهد پذیرفت. لذا حل مسایل هسته‌ای و پایان مشکلات با آمریکا می‌تواند ثمرات خوبی را هم برای ایران و هم برای کشورهای همسایه در برداشته باشد.

با توجه به مشکلات تاریخی در دو کشور ایران و آمریکا چه پیشنهادات و توصیه‌هایی برای بهبود روابط دو کشور دارید؟

تنها توصیه من آن است که اگر دستی برای دوستی آمد، باید آن دست را فشرده و از فرصت‌های به وجود آمده، نهایت استفاده را برد. این بهترین پاسخی است که می‌توان به این سؤال داد.

متأسفانه در خارج از کشور، تبلیغات منفی زیادی علیه ایران در زمینه اقلیت‌های مذهبی صورت می‌گیرد. با توجه به سکونت تعداد قابل ملاحظه‌ای از ارمنه‌ها در ایران، ارزیابی شما از کیفیت زندگی جامعه ارمنه در ایران چیست؟

جامعه ارمنه‌ای که در ایران زندگی می‌کنند، سابقه‌ای ۴۰۰ ساله دارند و سکونت آنها در ایران به زمان شاه عباس برمی‌گردد. ارمنه ایران همواره - چه در شادی‌ها و چه در غم‌ها - همراه ایرانیان بوده‌اند. در زمان جنگ ایران با عراق، ارمنه به جنگ علیه عراق رفتند و دوشادوش ایرانیان برای دفاع از مرزهای ایران به پا خواستند. من فکر می‌کنم یکی از دلایل این همدلی، آسایش ارمنه در ایران بوده است. باید بگویم که سطح زندگی ارمنه در ایران واقعاً مناسب است و ارمنه‌ای که در ایران زندگی می‌کنند، کاملاً آزادانه مراسم مذهبی خود را برگزار می‌کنند.

متشکریم.